

Abstrakt

Změny klimatu zaznamenané v posledních dekáдах mají značný dopad na ptačí druhy. Vlivem těchto změn bude pravděpodobně docházet k posunu hnízdních areálů k severu. Přestože není jisté, zda k těmto posunům skutečně dojde, tak i dnes můžeme na ptačích populacích pozorovat změny početnosti, které jsou v souladu s tímto mechanismem. Výsledky analýzy založené na dlouhodobých datech například prokázaly, že severské druhy vyskytující se na území České republiky mají negativnější trendy. Klimatem indukované posuny ale poskytují především náhled na to, jak v budoucnu bude vypadat uspořádání druhů v Evropě. Abychom zjistili, které skupiny druhů posunou své areály rozšíření nejvíce, jsme nejprve vypočítali míru předpokládaného posunu a následně jsme tuto proměnou vztáhli k ekologickým vlastnostem druhů. Míra posunu se dá považovat za ukazatel tlaku, jakým klima na jednotlivé druhy působí, a je zajímavé vědět, jak se tento tlak vztahuje k dlouhodobým trendům početnosti. Zjistili jsme, že vztah mezi mírou posunu a trendem početnosti je signifikantní, ale liší se v závislosti na pozici současného areálu rozšíření vůči České republice. Ačkoliv patří klima mezi hlavní faktory působící na distribuci a početnost, vliv habitatu se též projevil jako silný prediktor a je otázkou, která z těchto proměnných má na ptačí druhy na kontinentální škále větší vliv. Abychom zjistili působení těchto dvou proměnných na ptáky, analyzovali jsme populační trendy 268 v Evropě hnízdicích druhů. Analýzy ukázaly, že efekt habitatových proměnných je silnější, než efekt klimatu. Naše výsledky by tak proto mohly napomoci k přesnějšímu nastavení ochranných priorit.